

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Vår dato: 16.08.2018
Vår ref.: 201835739-4
Arkiv: 008
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Amanda Villaruel

NVEs høringssvar - EU-kommisjonens forslag til direktivendringer - A New Deal for Consumers

NVE viser til høring fra Barne- og likestillingsdepartementet av 12. juni 2018 vedrørende EU-kommisjonens forslag til direktivendringer – A new deal for consumers.

NVEs kommentarer

NVE stiller seg i utgangspunktet positive til EU-kommisjonens forslag til direktivendringer for å styrke forbrukervernet. Vi har imidlertid noen mindre kommentarer til endringsforslagene.

På sluttbrukersiden av energimarkedet er det viktig med handlekraftige forbrukermyndigheter som har riktig verktøy for å følge opp og reagere mot useriøse markedsaktører. Dette er nødvendig som et supplement til sektorlovgivningen for energi for å hindre useriøse aktørers tilgang til markedet. Samtidig er energi en handelsvare over landegrensene, hvor det er viktig med et harmonisert forbrukerregelverk.

Selv om endringene trolig vil ha begrenset påvirkning på NVE sitt arbeid og myndighetsutøvelse, ser vi at noen av endringsforslagene kan få betydning også for kraftbransjen. Det kan også vurderes om noen av endringsforslagene bør gjennomføres i energispesifikt regelverk for å ivareta en enhetlig energilovgivning. Slike endringer bør eventuelt gjøres i tett dialog med Forbrukertilsynet.

1. Direktivforslag I: Direktiv EU-kommisjonens forslag til endringer i direktivene om urimelig handelspraksis, forbrukerrettigheter, prisinformasjon og urimelige avtalevilkår

1.1. Direktiv 2005/29/EC: Urimelig handelspraksis

Forslag til ny art. 11a presiserer at medlemsland som et minimum må gi forbrukere som har vært utsatt for urimelig handelspraksis, rett til å heve kontrakten og kreve eventuell erstatning. Departementet vurderer at dette kravet er oppfylt i nasjonal rett, blant annet i dagens forbrukerkjøpslov.

NVE viser til at visse varer, blant annet strøm, er unntatt fra virkeområdet til forbrukerkjøpsloven. Krav som følge av at varen eller tjenesten ikke samsvarer med opplysninger gitt i forbindelse med

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

kontraktsinngåelsen, har også grunnlag i ulovfestet rett. Vi mener likevel det styrker forbrukernes rettigheter, blant annet ved at forbrukere blir mer bevisste hvilke krav de har, når dette er spesifisert i lov. Strøm er et produkt som er vanskelig for mange forbrukere å forstå, og NVE ser at forbrukere opplever det som utfordrende å skille riktig informasjon fra useriøs informasjon. Vi viser også til at klagesaker på markedsføring av strøm over telefon er et prioritert område for Forbrukertilsynet.¹

Det er derfor viktig at departementet er oppmerksom på å følge opp en rett etter foreslått art. 11a for forbrukere på energiområdet.

1.2. Direktiv 2011/83/EU: Forbrukerrettigheter

I art. 2 er det foreslått inntatt en ny definisjon av digitale tjenester, i tillegg til at direktivet skal gjelde der forbrukeren betaler med å gi tilgang til sine personopplysninger, i stedet for med penger. Dette kan inkludere opplysninger om eget strømforbruk som forbrukeren må registrere for å få tilgang til tjenesten.

NVE er opptatt av at kunder har eierskap til egne personopplysninger. Definisjonen av personopplysninger etter direktivforslaget samsvarer med definisjonen i GDPR. Måledata, det vil si data over forbrukernes strømforbruk, er ansett som personopplysninger etter GDPR. Med installering av AMS-målere genereres måledata på et mer detaljert nivå enn tidligere. NVE opplever at kraftbransjen også blir mer digitalisert, og vi ser potensiale for at tjenestetilbydere vil tilby mer digitaliserte tjenester på energiområdet i fremtiden. Store mengder måledata kan potensielt misbrukes. Vi er derfor positive til at forbrukerne beholder sine rettigheter etter direktivet ved registrering av måledata, også for at forbrukeren skal forstå viktigheten av å beskytte slike opplysninger.

I tillegg er det i ny art. 6a stilt krav til avtaler inngått på internettplattformer. NVE forstår definisjonen av internettplattformer etter art. 2 nr. 19 slik at rene sammenligningstjenester faller utenfor definisjonen. Uttalelsen fra departementet på side 8 i høringsnotatet kan imidlertid tolkes annerledes. Det hadde derfor vært fint med en presisering av hva slags type internettplattformer departementet ser for seg at de nye kravene i art. 6a skal gjelde for.

På energiområdet er det to tilgjengelige sammenligningstjenester, strømprisportalen.no og elskling.no. I forslag til revidert elmarkedsdirektiv² art. 14 er det krav til at medlemsland påser at forbrukere har tilgang til minimum en sammenligningstjeneste for strømleverandører. Det er viktig å få avklart dersom departementet tolker at reglene i forbrukerdirektivet også skal gjelde for rene sammenligningstjenester.

2. Direktivforslag II: Direktiv om beskyttelse av forbrukernes kollektive interesser

De nye endringene i forbudsdirektivet innebærer at elektrisitetsdirektivet³ og gassmarkedsdirektivet⁴ faller innenfor direktivets virkeområde, jf. direktivforslagets art. 2 og annek I. Etter NVEs forståelse betyr dette at administrative myndigheter og domstoler får myndighet til å fatte avgjørelser om forbrukernes kollektive interesser beskyttet under disse direktivene. Vi gjør oppmerksom på at hverken elektrisitets- eller gassmarkedsdirektivet er gjennomført i norsk rett per dags dato. Eksempler på

¹ Forbrukertilsynets Agenda 2018: <https://www.forbrukertilsynet.no/om-forbrukerombudet/agenda-2018#chapter-9>

² Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on Common Rules for the Internal Market in Electricity (recast) COM(2016)864

³ Directive 2009/72/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 2003/54/EC

⁴ Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 2003/55/EC

forbrukerrettigheter i elektrisitetsdirektivet er krav til leverandørbytte og spesifisering av fakturainformasjon.

Direktivteksten gir «administrative myndigheter» eller domstolene myndighet til å fatte vedtak om at en næringsdrivendes praktisering strider med forbrukerinteresser beskyttet i EU-regelverk nevnt i annekset I som er gjennomført i norsk rett. Det er uklart for oss hvilke myndigheter eller organer som regnes som «administrative myndigheter.» Direktivet definerer heller ikke «administrativ myndighet» nærmere. Vi mener derfor at direktivet bør definere hva «administrative myndigheter» er.

NVE forstår likevel ut fra departementets høringsnotat at NVE potensielt kan være en slik «administrativ myndighet» og behandle kollektive klager etter direktivforslaget, i tilknytning til våre forpliktelser etter elektrisitets- og gassmarkedsdirektivet⁵. Dersom departementet ved en eventuell innføring av revidert forbudsdirektiv mener at NVE skal behandle slike klagesaker, vil det trolig medføre behov for endringer i vår sektorlovgivning. Spesielt dersom NVE skal ha myndighet til å ilegge sanksjoner utover vedtak om at en handling er i strid med regelverket eller ikke, samt ilegging av gebyr, som erstatning og prisavslag.

Med hilsen

Christine Elisabeth Kiste
direktør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Olje- og energidepartementet

⁵ Jf. elektrisitetsloven art 37 nr. 11 og gassmarkedsdirektivet art. 42 nr. 11